

Zaak C-515/19

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

8 juli 2019

Verwijzende rechter:

Conseil d'État (Frankrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

28 juni 2019

Verzoekende partij:

Eutelsat SA

Verwerende partijen:

Autorité de régulation des communications électroniques et des postes

Inmarsat ventures Ltd

[OMISSIS]

[OMISSIS], Eutelsat verzoekt de Conseil d'État (hoogste bestuursrechter, Frankrijk), [OMISSIS]:

1) besluit nr. 2018-0001 van de Autorité de régulation des communications électroniques et des postes (regelgevende autoriteit voor elektronische communicatie en posten, Frankrijk) van 22 februari 2018, waarbij aan Inmarsat Ventures Limited een machtiging is verleend voor het exploiteren van complementaire grondcomponenten voor mobiele satellietssystemen, nietig te verklaren;

[OMISSIS]

Zij betoogt als volgt:

- [OMISSIS]

- de Autorité heeft blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting en heeft een kennelijke beoordelingsfout gemaakt door Inmarsat Ventures Limited een machtiging voor de exploitatie van complementaire grondcomponenten te verlenen die voorbijgaat aan het toepasselijke Europese regelgevingskader, omdat het door Inmarsat Ventures Limited geplande netwerk geen mobiel satellietstelsel is, de grondstations van dit netwerk niet zijn ontworpen als „complementair” aan de satellietcomponent van het systeem, dit netwerk niet de doelstellingen nastreeft die de Europese wetgever heeft toegekend aan de systemen die mobiele satellietdiensten leveren, en omdat de omstandigheid dat Inmarsat geen mobiele satellietdiensten heeft geleverd tegen de datum als bedoeld in artikel, lid 1, onder c), ii), van beschikking 626/2008/EG, te weten 1 december 2016, aan de afgifte van die machtiging in de weg stond;

- [OMISSIS]

[OMISSIS] de Autorité de régulation des communications électroniques et des postes concludeert tot afwijzing van het verzoek. [OMISSIS].

[OMISSIS] Inmarsat Ventures Limited concludeert tot afwijzing van het verzoek [OMISSIS].

Bij wege van een interventie, ingeschreven op 5 juni 2019, verzoeken Viasat Inc en Viasat UK Ltd de Conseil d'État recht te doen aan het verzoek van Eutelsat. Zij sluiten zich aan bij de door de verzoekende partij aangevoerde middelen en stellen bovendien dat de bestreden machtiging ontoereikend is gemotiveerd, daar de Autorité niet heeft nagegaan of de grondstations van het door Inmarsat Ventures Limited geplande netwerk met een mobiel grondstation in de zin van beschikking 626/2008/EG van 30 juni 2008 zouden kunnen communiceren, en dus complementaire grondcomponenten zouden kunnen vormen, en dat deze machtiging blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting door de begunstigde ervan toe te staan om in strijd met artikel 8, onder c), van voornoemde beschikking 626/2008/EG complementaire grondstations te exploiteren.

[OMISSIS];

Gelet op:

- het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie;
- beschikking nr. 2007/98/EG van de Europese Commissie van 14 februari 2007;
- beschikking nr. 626/2008/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2008;
- beschikking nr. 2009/449/EG van de Europese Commissie van 13 mei 2009;

- het op 8 februari 2019 door het Hof van Beroep te Brussel bij het Hof van Justitie van de Europese Unie ingediende verzoek om een prejudiciële beslissing (C-100/19);

- [OMISSIS];

Geding:

- 1 Beschikking 2007/98/EG van de Commissie van 14 februari 2007 betreffende het geharmoniseerde gebruik van het radiospectrum in de 2 GHz-frequentieband voor de implementatie van systemen voor mobiele satellietdiensten, voorziet erin dat de lidstaten deze frequentiebanden (zogenoemde MSS-banden voor „mobile satellite services”) per 1 juli 2007 beschikbaar stellen voor systemen die mobiele satellietdiensten in de Gemeenschap leveren. Bij beschikking 626/2008/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2008 inzake de selectie en machtiging van systemen die mobiele satellietdiensten (MSS) leveren, is een communautaire procedure in het leven geroepen voor de selectie van exploitanten van mobiele satellietssystemen die op grond van beschikking 2007/98/EG van 14 februari 2007 een aanvraag hebben gedaan voor het gebruik van deze frequentieband, en zijn de voorwaarden gedefinieerd voor de door de lidstaten gecoördineerde machtiging van de in dat kader geselecteerde exploitanten. Deze zelfde beschikking heeft de lidstaten de mogelijkheid geboden om de geselecteerde exploitanten onder bepaalde voorwaarden toe te staan de frequenties van de MSS-band te gebruiken om „complementaire grondcomponenten” van mobiele satellietssystemen te exploiteren teneinde de beschikbaarheid van de dienst te verbeteren in geografische gebieden waar de communicatie met een of meer ruimtestations niet met de vereiste kwaliteit kan worden gewaarborgd. Bij beschikking 2009/449/EG van 13 mei 2009 heeft de Commissie van de Europese Gemeenschappen Inmarsat Ventures Limited en Solaris Mobile Limited geselecteerd als pan-Europese systeemexploitanten die mobiele satellietdiensten mogen leveren.
- 2 Bij besluit nr. 2014-1257 van 21 oktober 2014 heeft de Autorité de régulation des communications électroniques et des postes Inmarsat Ventures Limited vergunning verleend om frequenties van de MSS-band in continentaal Frankrijk te gebruiken. Bij besluit nr. 2018-0001 van 22 februari 2018 heeft de Autorité Inmarsat Ventures Limited vergunning verleend om complementaire grondcomponenten van een mobiel satellietstelsel te exploiteren. Eutelsat verzoekt om nietigverklaring van dit besluit wegens bevoegdheidsoverschrijding.

Interventie:

- 3 Viasat Inc en Viasat UK Ltd tonen aan dat zij voldoende belang hebben bij nietigverklaring van het besluit van 22 februari 2018 van de Autorité de régulation des communications électroniques et des postes. Hun interventie is derhalve ontvankelijk.

De door Inmarsat opgeworpen exceptie van niet-ontvankelijkheid:

- 4 Uit de stukken van het dossier blijkt dat Eutelsat onder meer gespecialiseerd is in de levering van soortgelijke inflight connectivity-diensten als Inmarsat Ventures Limited voornemens is te exploiteren op basis van de machtigingen waarover zij beschikt, met name die waarop het onderhavige geding betrekking heeft. Zij beschikt bijgevolg over een belang dat haar de hoedanigheid verschaft om het door haar bestreden besluit te betwisten.

Middel ontleend aan niet-inachtneming van de termijn van artikel D. 406-14 van de Code des postes et des communications électroniques (Franse wet op de telecommunicatie en posten):

5 [OMISSIS]

6 [OMISSIS] [afwijzing van het middel]

Middel ontleend aan het ontbreken van een verificatie door de Autorité de régulation des communications électroniques et des postes van de naleving van de in artikel 8 van beschikking 626/2008/EG van 30 juni 2008 gestelde voorwaarden:

7 [OMISSIS]

8 [OMISSIS] [afwijzing van het middel]

Middel ontleend aan de schending van artikel L. 32-1 van de Code des postes et des communications électroniques:

9 [OMISSIS]

10 [OMISSIS] [afwijzing van het middel]

Middelen ontleend aan de schending van het Unierecht:

- 11 Artikel 2, lid 2, van beschikking nr. 626/2008/EG van 30 juni 2008 definieert mobiele satellietssystemen als: „a) [...] elektronische communicatienetwerken en de bijbehorende voorzieningen waarmee radiocommunicatiediensten kunnen worden geleverd tussen een mobiel grondstation en een of meer ruimtestations of tussen mobiele grondstations via een of meer ruimtestations dan wel tussen een mobiel grondstation en een of meer complementaire grondcomponenten die op vaste locaties worden gebruikt. Een dergelijk systeem omvat ten minste één ruimtestation” en complementaire grondcomponenten als: „b) [...] grondstations die op vaste locaties worden gebruikt om de beschikbaarheid van de MSS te verbeteren in geografische gebieden binnen het dekkingsgebied van de satelliet(en) van het systeem waar de communicatie met een of meer ruimtestations niet met de vereiste kwaliteit kan worden gewaarborgd.” Voorts bepaalt artikel 8, lid 3, onder b), van deze beschikking dat: „complementaire grondcomponenten [...] integraal deel uit[maken] van een mobiel satellietstelsel en [...] onder controle [staan] van het satellietcapaciteit- en netwerkbeheersmechanisme; ze gebruiken dezelfde transmissierichting en

dezelfde gedeeltes van frequentiebanden als de bijbehorende satellietcomponenten en verhogen niet de spectrumbehoefte van het bijbehorende mobiele satellietstelsel”.

- 12 Artikel 4 luidt: „1. De volgende ontvankelijkheidseisen zijn van toepassing: [...] c) bij de aanvraag wordt een verklaring gevoegd waarin de aanvrager toezegt dat: [...] ii) de MSS in alle lidstaten en voor ten minste 50 % van de bevolking beschikbaar is en ten minste 60 % van het totale landoppervlak van elke lidstaat bestrijkt op een door de aanvrager aan te geven tijdstip doch niet later dan zeven jaar na de datum van bekendmaking van het overeenkomstig artikel 5, lid 2, of artikel 6, lid 3, door de Commissie genomen besluit.” Artikel 7 bepaalt dat: „1. De lidstaten [ervoor] zorgen [...] dat de geselecteerde aanvragers, overeenkomstig het tijdschema en het dekkingsgebied waartoe de aanvragers zich hebben verbonden, overeenkomstig artikel 4, lid 1, onder c), en volgens het nationale en communautaire recht, het gebruiksrecht krijgen voor de specifieke radiofrequentie die is bepaald in het krachtens artikel 5, lid 2, of artikel 6, lid 3, vastgestelde besluit van de Commissie, alsmede het recht om een mobiel satellietstelsel te exploiteren. Zij stellen de geselecteerde aanvragers dienovereenkomstig van deze rechten in kennis. [...] 2. Voor de onder lid 1 vallende rechten gelden de volgende gemeenschappelijke voorwaarden: [...] b) de geselecteerde aanvragers voldoen binnen 24 maanden na het overeenkomstig artikel 5, lid 2, of artikel 6, lid 3, vastgestelde selectiebesluit aan de in de bijlage vermelde mijlpalen zes tot en met negen; c) de geselecteerde aanvragers komen elke in hun aanvragen vermelde of tijdens de vergelijkende selectieprocedure gedane toezegging na, ongeacht of de totale vraag naar radiospectrum groter is dan de beschikbare hoeveelheid of niet.” Artikel 8 ten slotte luidt als volgt: „1. De lidstaten zorgen er overeenkomstig de nationale en communautaire wetgeving voor dat hun bevoegde instanties de aanvragers die overeenkomstig titel II zijn geselecteerd en krachtens artikel 7 zijn gemachtigd om het spectrum te gebruiken, de machtigingen verlenen die nodig zijn voor de levering van complementaire grondcomponenten van mobiele satellietstelsels op hun grondgebied.” De beschikking van de Commissie inzake de selectie van exploitanten van pan-Europese systemen die mobiele satellietdiensten (MSS) aanbieden, is op 12 juni 2009 in het Publicatieblad van de Europese Unie bekendgemaakt, zodat de in artikel 4, lid 1, onder c), ii) vermelde datum 13 juni 2016 is. Deze datum is echter uitgesteld naar 1 december 2016.
- 13 Uit de stukken van het dossier blijkt dat Inmarsat Ventures Limited voornemens is de frequenties van de MSS-band te gebruiken om een systeem, genaamd European Aviation Network (EAN), te ontwikkelen dat bestemd is om connectivity-diensten voor de luchtvaart te leveren. Met dit systeem kunnen internetverbindingen aan boord van vliegtuigen worden verzorgd via satelliettransmissies die worden ontvangen door een bovenop de vliegtuigromp geïnstalleerde terminal, en via transmissies vanaf op het grondgebied van de Unie opgestelde complementaire grondcomponenten die worden ontvangen door een onderop de vliegtuigromp geïnstalleerde terminal. Al deze transmissies vinden plaats via de MSS-frequentieband. Dit systeem berust op een satellietcomponent die op 29 augustus 2017 in gebruik is gesteld.

- 14 [OMISSIS] [het middel ontleend aan de doelstelling om via satellieten de territoriale ongelijkheden op het gebied van digitale toegang terug te brengen, wordt afgewezen]
- 15 In de tweede plaats stelt de verzoekende partij dat de door de Autorité de régulation des communications électroniques et des postes aan Inmarsat Ventures Limited afgegeven machtiging voor complementaire grondcomponenten voorbij gaat aan de bepalingen van beschikking nr. 626/2008/EG van 30 juni 2008, aangezien het door Inmarsat Ventures Limited geplande netwerk geen mobiel satellietstelsel is, omdat de complementaire grondcomponenten hiervan geen integraal deel van het systeem uitmaken. Het antwoord dat op dit middel moet worden gegeven, hangt enerzijds af van de vraag met welke juridische criteria een mobiel grondstation in de zin van beschikking 626/2008/EG van 30 juni 2008 kan worden gedefinieerd en, anderzijds, of deze beschikking, zoals de verzoekende partij stelt, vereist dat een mobiel grondstation dat met een complementaire grondcomponent communiceert tevens, zonder afzonderlijke apparatuur, met een satelliet moet kunnen communiceren en, indien het antwoord op deze vraag bevestigend luidt, hoe moet worden beoordeeld of de apparatuur een eenheid vormt.
- 16 In de derde plaats stelt de verzoekende partij dat de litigieuze machtiging in strijd is met de bepalingen van beschikking nr. 626/2008/EG van 30 juni 2008, aangezien de bij de bestreden beschikking toegestane complementaire grondcomponenten niet complementair zijn met de satellietcomponent van dit netwerk. Het antwoord dat op dit middel moet worden gegeven, hangt enerzijds af van de vraag of artikel 2, lid 2, van dezelfde beschikking aldus moet worden uitgelegd dat een mobiel satellietstelsel hoofdzakelijk op satellietcomponenten moet berusten of dat dit artikel toestaat dat de respectieve functies van de satelliet- en grondcomponenten als irrelevant kunnen worden aangemerkt, ook wanneer de satellietcomponent slechts nuttig is indien de communicatie met de grondcomponenten niet kan worden gewaarborgd en, anderzijds, of complementaire grondcomponenten kunnen worden geïnstalleerd om het gehele grondgebied van de Europese Unie te bestrijken op grond dat met de ruimtestations niet de vereiste kwaliteit van de communicatie kan worden gewaarborgd in de zin van lid 2, onder b) van ditzelfde artikel.
- 17 In de vierde plaats stelt de verzoekende partij dat de door de Autorité de régulation des communications électroniques et des postes aan Inmarsat Ventures Limited afgegeven machtiging voor de exploitatie van complementaire grondcomponenten in strijd is met de bepalingen van beschikking nr. 626/2008/EG van 30 juni 2008, aangezien de omstandigheid dat Inmarsat Ventures Limited op de in artikel 4, lid 1, onder c), ii) van deze beschikking bedoelde datum, te weten 1 december 2016, geen mobiele satellietdiensten had verricht, in de weg stond aan de afgifte van deze machtiging. Voor het antwoord op dit middel moet worden nagegaan of, ingeval is gebleken dat de overeenkomstig titel II van deze beschikking geselecteerde exploitant de in artikel 7, lid 2 bedoelde toezeggingen inzake de dekking van het grondgebied door

middel van een satellitsysteem op de in artikel 4, lid 1, onder c), ii) bedoelde uiterste datum niet is nagekomen, de bevoegde instanties van de lidstaten moeten weigeren machtigingen voor de exploitatie van complementaire grondcomponenten te verlenen of dat zij, in geval van een ontkennend antwoord, kunnen weigeren deze machtigingen te verlenen.

- 18 [OMISSIS] [afwijzing van een door de interveniërende vennootschappen ingeroepen middel]
- 19 De in de punten 15, 16 en 17 vermelde vragen zijn bepalend voor de beslechting van het geding door de Conseil d'État [OMISSIS] [aanhangigmaking bij het Hof krachtens artikel 267 VWEU].

BESLUIT:

[OMISSIS] De behandeling van het verzoekschrift van de vennootschap Eutelsat wordt geschorst totdat het Hof van Justitie van de Europese Unie zich zal hebben uitgesproken over de volgende vragen:

1) Aan de hand van welke juridische criteria kan worden bepaald of er sprake is van een mobiel grondstation in de zin van beschikking nr. 626/2008/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2008? Vereist deze beschikking dat een mobiel grondstation dat met een complementaire grondcomponent communiceert tevens, zonder afzonderlijke apparatuur, met een satelliet kan communiceren? Zo ja, hoe moet worden beoordeeld of de apparatuur een eenheid vormt?

2) Moet artikel 2, lid 2, van dezelfde beschikking aldus worden uitgelegd dat een mobiel satellitsysteem hoofdzakelijk op satellietcomponenten moet berusten, dan wel in die zin dat op basis van dit artikel kan worden geoordeeld dat de respectieve functies van de satelliet- en grondcomponenten irrelevant zijn, ook in een configuratie waarin de satellietcomponent slechts nuttig is indien de communicatie met de grondcomponenten niet kan worden gewaarborgd? Kunnen complementaire grondcomponenten worden geïnstalleerd om het gehele grondgebied van de Europese Unie te bestrijken, op grond dat de ruimtestations niet op elke locatie de vereiste kwaliteit van de communicatie kunnen waarborgen, in de zin van lid 2, onder b) van ditzelfde artikel?

3) Voor het geval dat is gebleken dat de overeenkomstig titel II van deze beschikking geselecteerde exploitant op de in artikel 4, lid 1, onder c), ii) bedoelde uiterste datum niet heeft voldaan aan zijn verplichtingen betreffende de dekking van het grondgebied, zoals gedefinieerd in artikel 7, lid 2, , moeten de bevoegde instanties van de lidstaten dan weigeren om aanvullende machtigingen voor de exploitatie van de complementaire grondcomponenten te verlenen? Zo nee, kunnen zij de verlening van deze machtigingen weigeren?

[OMISSIS] [ondertekeningen]